

Curtea de Conturi: Activitatea ANPC s-a desfasurat cu unele deficiente care au generat blocaje institutionale

Activitatea desfasurata începând din 2015 de Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor a avut o serie de deficiente care au generat aparitia unor blocaje institutionale, întârzieri si sincope în îndeplinirea atributiilor legale, conform Raportului de audit asupra activitatii privind protectia consumatorilor, realizat de Curtea de Conturi.

Raportul semnaleaza ca, în perioada 2015 - 2019, valoarea totala a amenzilor aplicate de ANPC s-a ridicat la 376 de milioane de lei (76 de milioane de euro), însa nivelul de încasare a acestora a fost de numai 20%.

"În acest context, se concluzioneaza faptul ca la nivelul celor doua institutii responsabile pe circuitul aplicare amenzi - încasare, respectiv ANPC si ANAF, nu a existat o monitorizare a gradului de încasare. În absenta colaborarii dintre cele doua institutii pe aceasta tema, conducerea comisariatelor ANPC nu detine o evidenta clara a acestui indicator relevant în ceea ce priveste sumele care se fac venit la bugetul de stat. Pe comisariate regionale, cel mai mare numar de amenzi în perioada analizata s-a înregistrat în Regiunea Nord-Est (19.000 de amenzi), iar cel mai mic în Bucuresti-Ilfov (6.404)", se mentioneaza într-un comunicat al Curtii de Conturi, remis, joi, AGERPRES.

De asemenea, una dintre constatările auditorilor Curtii de Conturi vizeaza situatia laboratorului de analize si încercari în domeniul alimentar CNIEP Larex. Preluarea prin fuziune a acestei unitati de catre ANPC, în ianuarie 2019, a dus la pierderea de catre laborator a acreditarii RENAR, ceea ce a avut drept consecinta neefectuarea de analize si, implicit, nerealizarea de venituri la bugetul statului.

De asemenea, ANPC a ajuns în imposibilitatea utilizarii dotarilor pe care le are si a competentelor personalului care desfasoara activitatea în laborator, ceea ce semnifica folosirea ineficienta a resurselor si fondurilor publice.

În urma misiunii de audit s-a constatat faptul ca cele mai multe actiuni de control ale ANPC au fost realizate la vânzatori (65%) si la prestatorii de servicii (28%), iar cele mai putine s-au desfasurat la importatori (0,76%) si producatori (1,2% din totalul operatorilor economici). Aceasta în conditiile în care importurile României de bunuri si servicii au reprezentat, în anul 2018, 44,6% din PIB.

"În concluzie, dat fiind faptul ca ANPC nu a realizat o baza de date care sa contina operatorii economici grupati pe criterii specifice, precum domenii de activitate, canalele de vânzare folosite, cifra de afaceri, în functie de care sa fie definite criterii de selectie a acelor operatori care sa faca obiectul controalelor ANPC, nu se poate determina eficacitatea controalelor desfasurate", se mai semnaleaza în comunicat.

O alta concluzie a misiunii de audit releva faptul ca ANPC nu a elaborat o strategie de raspuns la situatii de criza, pe site-ul institutiei nefiind creata o sectiune distincta COVID-19 care sa cuprinda informatii actualizate. Prin aceasta, consumatorii puteau fi îndrumati în situatii specifice: achizitionarea diferitelor pachete turistice pentru sejururi care nu mai pot fi efectuate din cauza limitarilor de circulatie impuse, recuperarea sumelor achitate pentru transport aerian care nu se mai poate efectua, atentionari cu privire la anumite produse, precum echipamente de protectie, dezinfectanti, astfel încât acestia sa poata identifica produsele contrafacute.

Auditorii au mai constatat ca salarizarea comisarilor ANPC este net inferioara personalului altor institutii cu sarcini similare, precum Autoritatea Nationala Sanitara Veterinara si pentru Siguranta Alimentelor (ANSVSA) sau Agentia Nationala de Administrare Fiscala (ANAF). Aceasta nu este corelata cu presiunile si riscurile aferente activitatii, precum si cu importanta acestui domeniu în protejarea intereselor consumatorilor.

"Implicatiile neasigurarii unui nivel de salarizare corespunzator sunt multiple, de la crearea premiselor unor controale formale, pâna la cresterea riscului de coruptie, în conditiile în care nu exista o corelatie între retributii si complexitatea atributiilor care trebuie îndeplinite de catre comisarii ANPC", considera auditorii.

Nu în ultimul rând, concluziile misiunii de audit releva existenta unor lacune legislative care nu prevad restituirea de catre operatorii financiar-bancari a sumelor percepute ca urmare a introducerii în contractele de credit a unor clauze abuzive. Aceasta lacuna legislativa a creat premisele respingerii în instanta a solicitarilor ANPC de a restitui consumatorilor sumele percepute pentru clauze abuzive introduse în contracte.

Curtea de Conturi recomanda elaborarea unei strategii convergente privind activitatea de protectie a consumatorilor, care sa asigure o viziune de ansamblu asupra actiunilor si mecanismelor ce trebuie implementate de catre institutiile cu atributii în domeniu. Totodata, institutia de audit recomanda ANPC încheierea unor protocoale de colaborare cu celelalte autoritati de supraveghere a pietei, la nivel national. Aceasta initiativa poate eficientiza actiunile de supraveghere a pietei prin prevenirea comercializarii si consumului de produse neconforme care pot pune în pericol viata sau sanatatea consumatorilor.